

onderdeel van

C&TO

Aan de slag met leesvaardigheid

Haal meer uit Leerling in Beeld VO

Alma van Til
Ton van Bruggen

C&TO BV

30 januari 2025

Programma

- LIB VO als onderdeel van effectief leesonderwijs
- Rapportages Nederlands
- Hulpmiddelen

Leesonderwijs onder druk

- Het tekort aan leraren in PO en VO is groot – en groeiende
- Het leesonderwijs daagt leerlingen niet uit
- Dit komt mede door ‘teaching to the test’
- Hierdoor verliezen leerlingen motivatie en vaardigheid in lezen

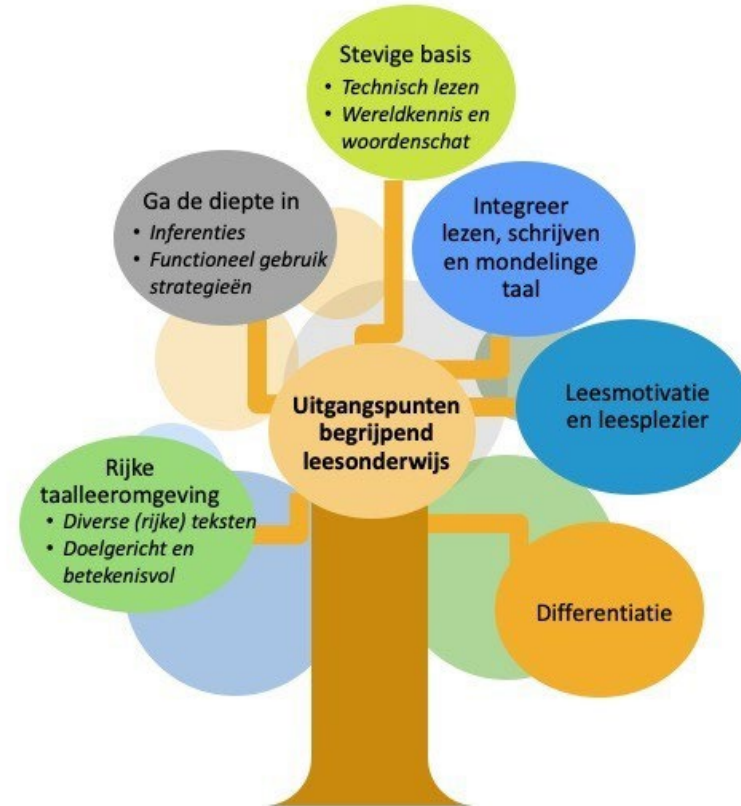
Effectief leesonderwijs

[Swart & Stoep, 2022 | Onderwijskennis.nl](#)

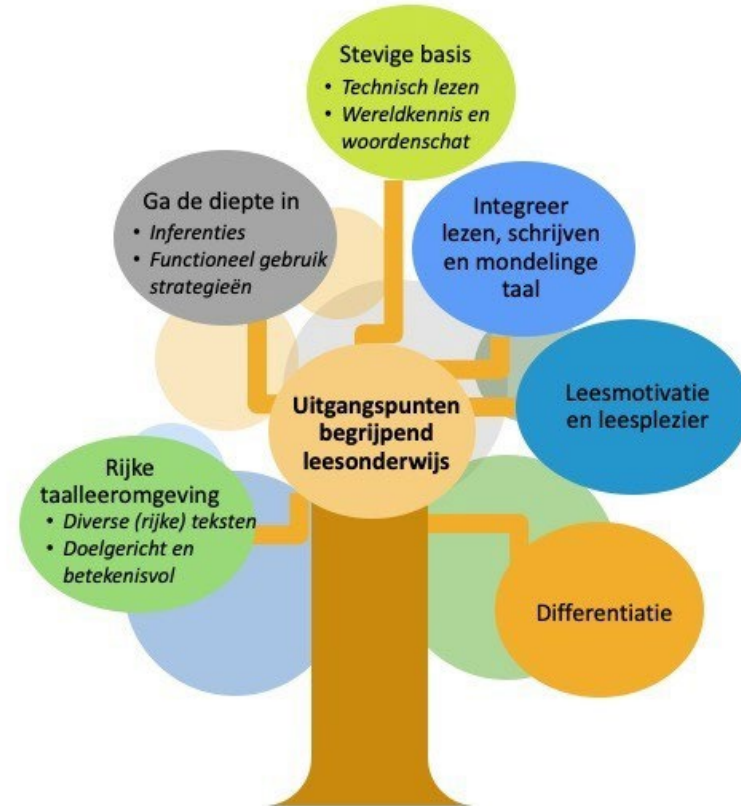
Stevige basis

- Voldoende technische leesvaardigheid is voorwaardelijk (anders vroegtijdig aanpakken)
- Zet [effectieve woordenschatdidactiek](#) in (kennis van schooltaalwoorden en vaktaalwoorden)
- Werk aan kennis van de wereld ([bij de zaakvakken](#))

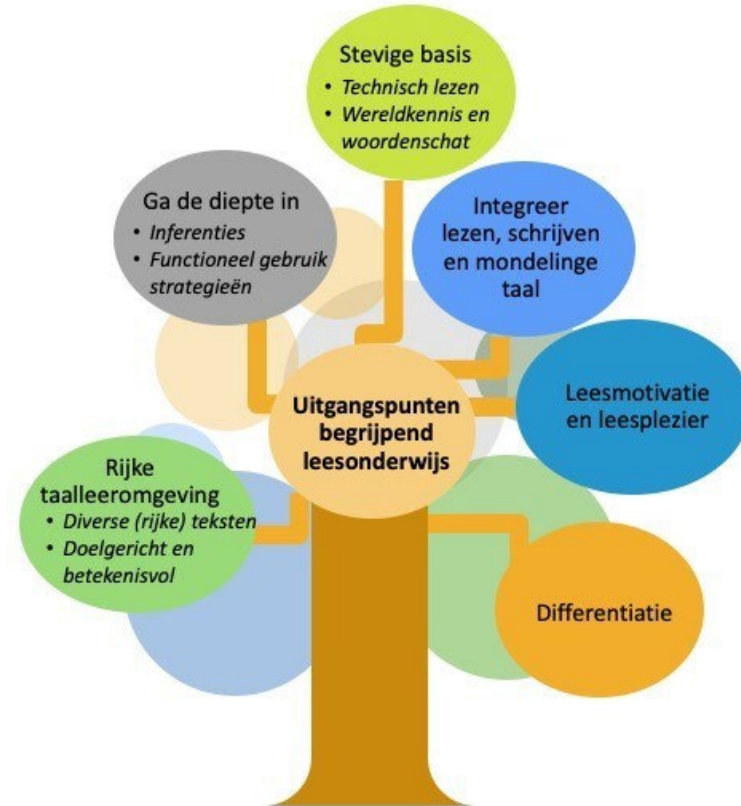
Ga de diepte in

- Stimuleer het verdiepend lezen met hogere-orde-strategieën.
- Stimuleer leerlingen om tot diep lezen te komen
- Werk volgens de [leessandwich](#)
- Een leesstrategie is een middel om inferenties te kunnen maken en geen doel op zichzelf

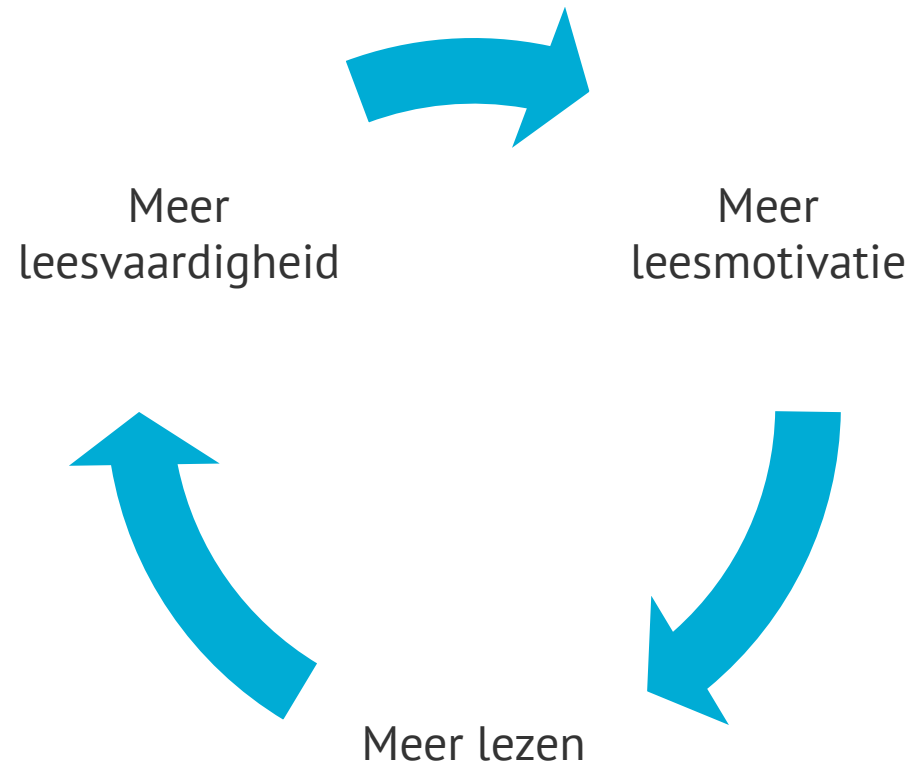

Integreer vaardigheden

- Combineer leesactiviteiten met schrijven, spreken en luisteren.
- Stimuleer activiteiten die tot interactie leiden.
- Teksten functioneel verwerken is leerzamer en leuker dan het beantwoorden van vragen.

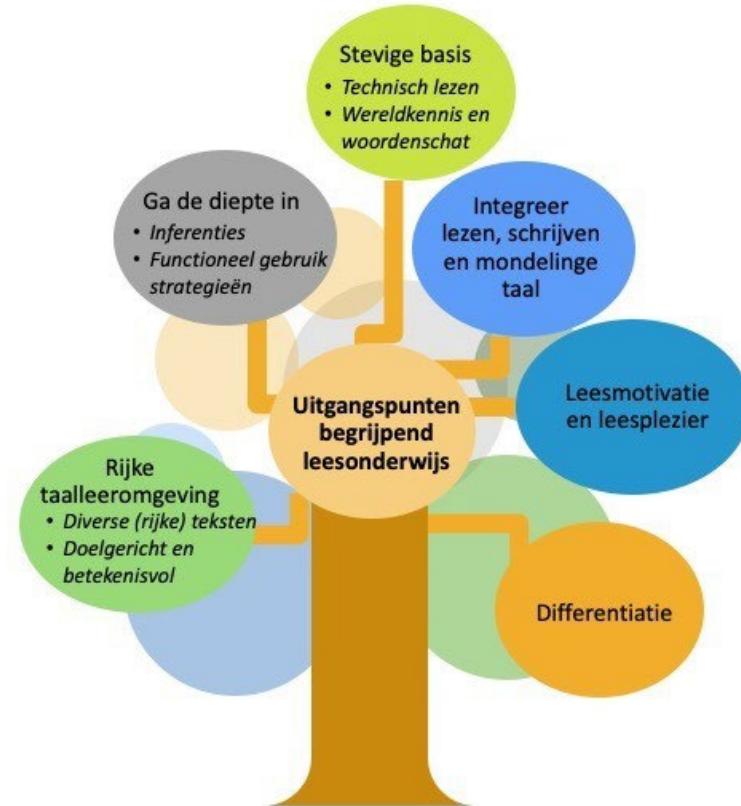
Leesmotivatie en leesplezier

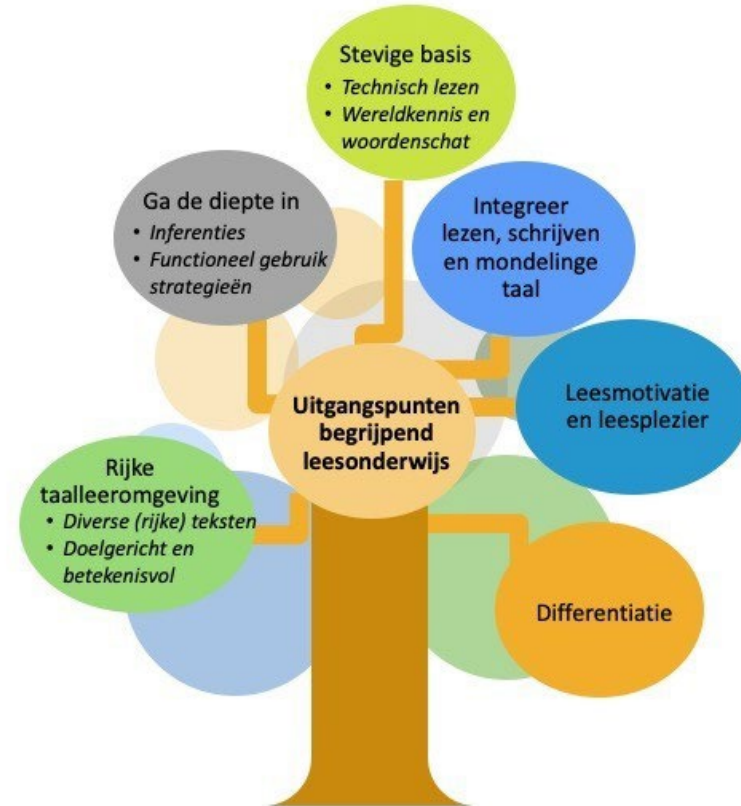
Rijke taalleeromgeving

- Gebruik rijke teksten
  - motiverend
  - duidelijke tekststructuur
  - bijdragen aan de kennisontwikkeling
  - doelgericht en betekenisvol
- Denk over de vakdisciplines heen. Ook de zaakvakken, wis- en natuurkunde en techniek en het vreemdetalenonderwijs moeten rijke teksten gebruiken.
- Zie ook [Rijke Teksten](#) bij de Taalunie

Differentiatie

- Monitor de leesvaardigheid aan de hand van [formatieve en summatieve instrumenten](#).
- Besteed aandacht aan verschillen tussen lezers.
- Bied extra ondersteuning aan leerlingen bij wie de begrijpend leesontwikkeling achterblijft.

Informatie op basis van Leerling in Beeld VO

Zicht op	Toets 0	Toets 1,2,3
Niveau leerling & groep		
Wie/wat remediëren		
Ontwikkeling leerling & groepen		

Vakrapportage Nederlands in de rapportage-omgeving

Zoeken op leerlingnaam			Leesvaardigheid			Woordenschat		
Voornaam	Achternaam	Niveaueversie	Functionerings-niveau	Referentie-niveau	Groei	Functionerings-niveau	Groei	Signaal
Albert	Horst, van der	gl/tl	bb-	<1F		gl/tl		
Boa	Horst, van der	gl/tl	bb+	1F		gl/tl		
Christina	Horst, van der	gl/tl	gl/tl-	1F		havo+		
Diederik	Horst, van der	gl/tl	gl/tl	1F		kb+		
Eveline	Horst, van der	gl/tl	vwo	2F		havo-		
Frits	Horst, van der	gl/tl	gl/tl+	1F		vwo+		
Georgina	Horst, van der	gl/tl	havo-	2F		havo+		
Henriëtte	Horst, van der	gl/tl	havo+	2F		bb-		
Istvan	Horst, van der	gl/tl	kb	1F		kb		
Joan	Horst, van der	gl/tl	bb-	<1F		bb-		

Managementrapportages

Leerling in beeld VO (voorheen: Volgsysteem VO) | Aanmeldformulier pilot managementrapportage voor scholen

Fijn dat je belangstelling hebt voor de pilot met onze nieuwe managementrapportage. Nadat je het formulier hebt ingevuld, ontvang je een bevestigingsmail op het door jou opgegeven e-mailadres (check ook je spam-folder). Heb je geen bevestiging ontvangen, neem dan contact met ons op via vopretest@cito.nl.

Na de aanmelding gaan we voor je aan de slag. Dat betekent dat we een managementrapportage voor je maken op basis van alle afnames van Toets 0 t/m 3 welke tot aan het moment van jouw aanvraag zijn afgenomen. De resultaten van afnames die nog gepland staan na jouw aanvraag kunnen we helaas niet meenemen. Je kunt het formulier wel meerdere keren invullen, je ontvangt dan steeds een rapportage op basis van de tot aan het moment van jouw aanvraag afgenomen toetsen. De rapportage wordt weergegeven op een PDF en binnen 10 werkdagen opgestuurd naar de opgegeven contactpersoon middels een downloadlink van Surffilesender. Dit is een beveiligde omgeving voor het versturen van bestanden. Let op: de link die de contactpersoon via Surffilesender krijgt voor het downloaden van de PDF is beperkt geldig, dus wacht niet te lang met het openen van de mail.

Wacht bij het verzenden van het formulier op de bevestiging. Dan weet je zeker dat het formulier goed is aangekomen. Alvast bedankt!

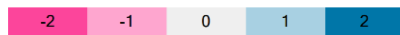
Velden met * zijn noodzakelijk voor een goede verwerking.

Klantnummer *

Het gemiddelde functioneringsniveau per volgtoets, per vaardigheid en per toetsniveau

Legenda

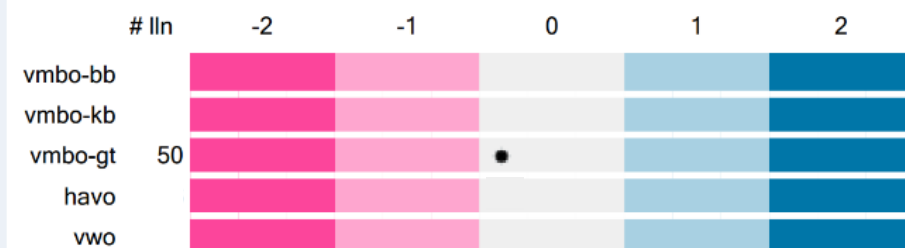
Geeft aan hoeveel het gemiddelde functioneringsniveau verschilt ten opzichte van het toetsniveau (-2 tot 2).

**Leerjaar 1
Toets 0**

Nederlands

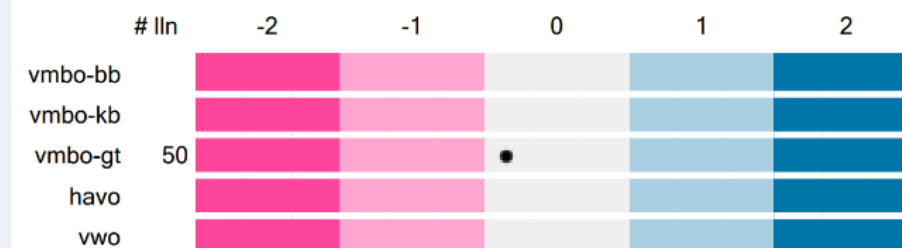
Leesvaardigheid

Toets 1

Nederlands

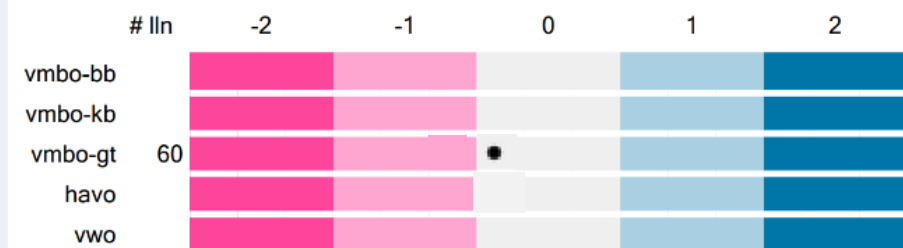
Leesvaardigheid

**Leerjaar 2
Toets 2**

Nederlands

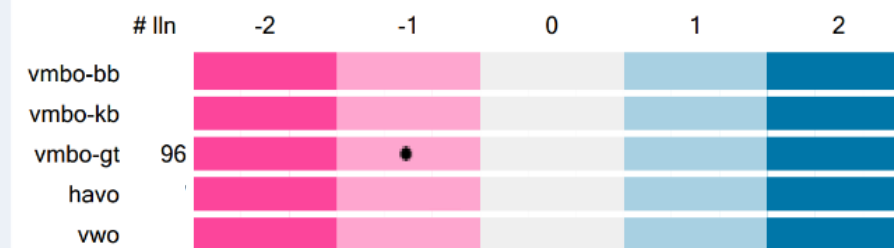
Leesvaardigheid

**Leerjaar 3
Toets 3**

Nederlands

Leesvaardigheid

Rapportage

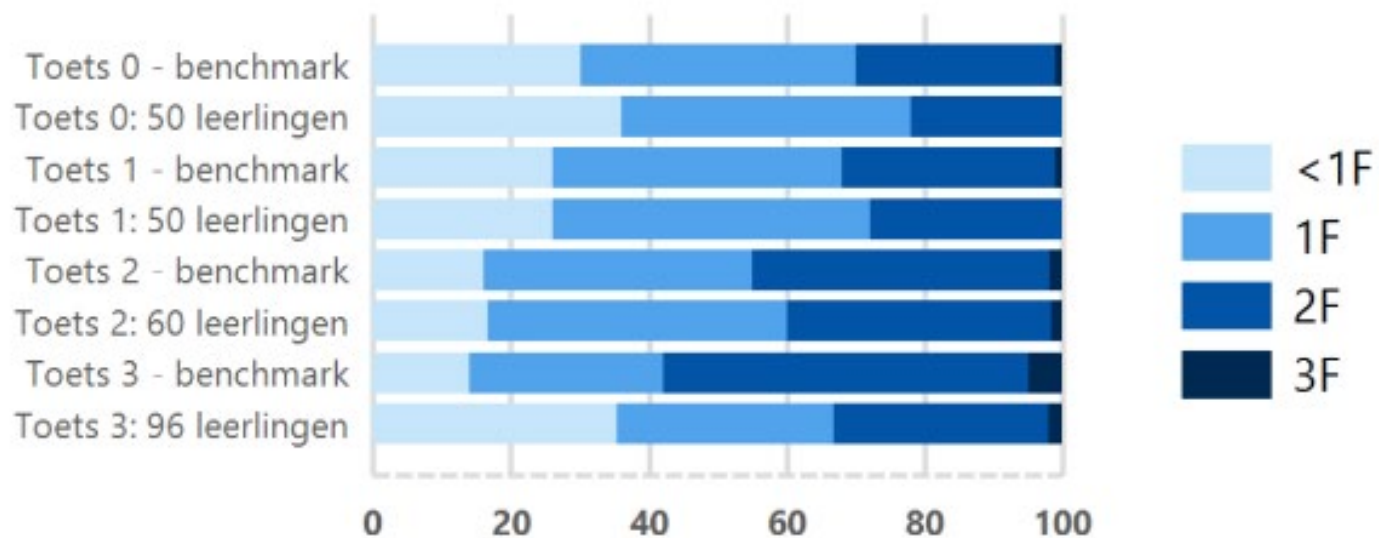
Verdeling referentieniveaus dwarsdoorsnede

Staafgrafieken met de verdeling van het percentage leerlingen dat een bepaald referentieniveau heeft behaald voor Nederlands leesvaardigheid en Rekenen-wiskunde, afgezet tegen de landelijke benchmark. De staafgrafieken laten een dwarsdoorsnede zien van het huidige schooljaar.

Nederlands leesvaardigheid

Rekenen-wis

vmbo-gl/tl

Rapportage

Verdeling referentieniveaus trendanalyse

Tabellen met de verdeling van het percentage leerlingen dat een bepaald referentieniveau heeft behaald voor Nederlands leesvaardigheid en Rekenen-wiskunde, afgezet tegen de landelijke benchmark. De tabellen laten een dwarsdoorsnede zien van het huidige schooljaar en geven ook weer hoe de leerlingen in vorige schooljaren hebben gepresteerd.

Nederlands leesvaardigheid

vmbo-gt

		<1F	1F	2F	3F
Toets 0	school: 87 lln	34%	29%	33%	3%
2021-2022	benchmark	29%	38%	32%	1%
Toets 1	school: 80 lln	28%	46%	26%	0%
2021-2022	benchmark	21%	41%	35%	3%
Toets 2	school: 98 lln	28%	46%	26%	0%
2022-2023	benchmark	14%	36%	47%	3%
Toets 3	school: 96 lln	35%	31%	31%	2%
2023-2024	benchmark	14%	28%	53%	5%

Valkuilen

Algemeen

- Oefenen met toetsvragen
- een heel oefenprogramma baseren op één aspect (bijvoorbeeld: doel of tekststructuur)
- leerlingen veel zelfstandig laten oefenen met opgaven leesvaardigheid

onderdeel van

Hulpmiddelen

C&TO BV

Leesbevordering 21e eeuw

- Leesbevordering, ten minste gericht op diep lezen, in 21e eeuw grotere uitdaging dan in 20e eeuw
- Beschouw en stimuleer leesmotivatie, leesgedrag en leesvaardigheid in samenhang
- Leesbevordering vormt integraal onderdeel van begrijpend leesonderwijs én literatuureducatie
- Geef papier de voorkeur ten opzichte van scherm
- Werk aan 21e eeuwse geletterdheid

Creëer een leesklimaat op school

- Zorg voor een schoolbreed leesbeleid
- Lezen is een verantwoordelijkheid van de hele school (zie nieuwe kerndoelen)
- Maak lezers van je leerlingen
- Geef motiverend leesonderwijs
- Bevorder de leescultuur op school

onderdeel van

Afsluiting

C&TO BV

CITO BV

Waarderen van kennis en kunde

Vragen? Wij staan voor je klaar!

Klantenservice: 026 352 11 11

E-mail: adviesvo@cito.nl

Bereikbaar van maandag tot en met vrijdag
van 08.30 uur tot 17.00 uur.